

Winter in de polder, daarna de broedtijd

Algemene Ledenvergadering
8 april 2024

Wilmkebreek: een agrarisch natuurgebied!

I 's Winters veel water in de polder:

- Wat zijn de effecten?
- Kan de waterstand in de sloten onder controle worden gehouden?
- Wat is gewenst?

II Broedresultaten 2023

Inventarisaties door de
Commissie Natuur:

Marja van Nieuwkoop
Michiel de Goeje
Miep Lenoir
Nynke de Vries
Tom Jongeling

Veel nattigheid in de winter

Hoge waterstand in veel sloten
Drainage-greppels overvol

Foto's: 21 december 2023

Oorzaak:
Buizen zijn verstopt

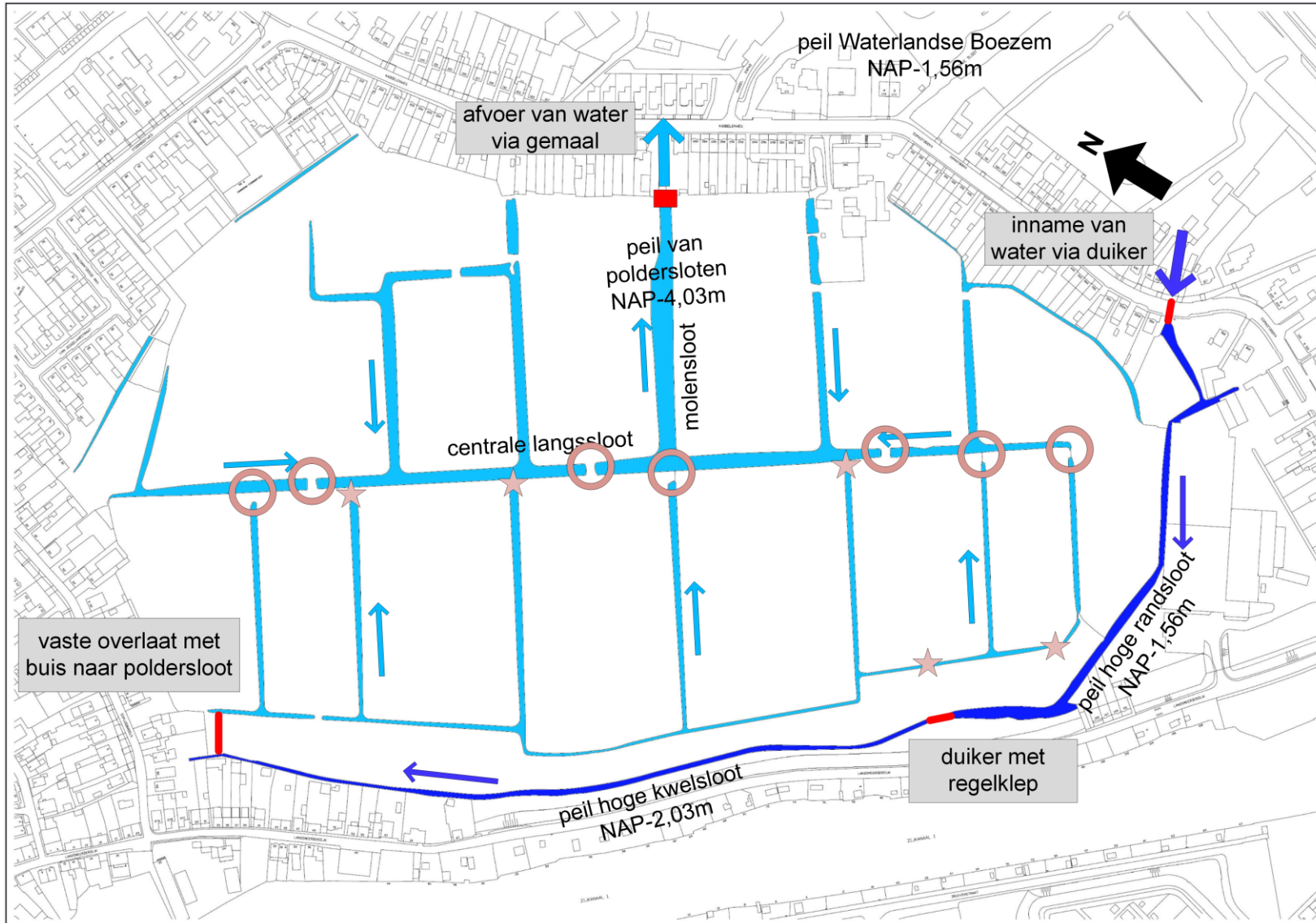
Middensloot hoog water

Foto's: 26 december 2023

Grote buis in dam verstoppt

Waar zaten verstoppingen?

Buizen weer lopend maken

Effecten van al dat water in de winter

- Polder is niet begaanbaar voor landbouwwerktuigen
- De steile oevers van de sloten verweken en zakken uit -> onregelmatige oeverlijn en flauwe taluds
- Sloten worden ondieper -> bij normaal waterpeil komen bodems boven water
- Grasgroei komt later op gang
- De delen van het weiland die langdurig onder water hebben gestaan raken begroeid met pionierplanten

Foto: 25 april 2023

Foto: 21 december 2023

Wat vinden de vogels van een natte polder in de winter?

- Veel (water)vogels vinden het heerlijk: in de winter grote aantallen meeuwen, eenden, ganzen
- Omdat de polder moeilijk begaanbaar is, heerst er een relatieve rust
- De in het voorjaar terugkerende weidevogels hebben een voorkeur voor de plas-dras gebieden
- Kennelijk is er veel voedsel te vinden in de nattigheid
- Onderzoek: natte bodem bevat minder wurmen?

Foto: 18 januari 2022

Vogels in de winter

Overwinteraars:

Soorten uit noordelijker streken; ze vinden voedsel, open water, rust (o.a. Smient, Wintertaling)

Doortrekkers (buiten het broedseizoen):

Ze gebruiken de polder als tijdelijke verblijfplaats (o.a.: Tapuit, Bontbekplevier, Kleine Plevier, Witgat, Gele Kwikstaart, Watersnip)

Jaarvogels:

Vogels die altijd in onze buurt te vinden zijn (o.a.: Grauwe Gans, Wilde Eend, Blauwe Reiger, Kokmeeuw, Houtduif, Spreeuw)

Veel vogels bewegen van noord naar zuid en omgekeerd bij wisseling van seizoenen.

Foto: 18 december 2022

Wat zijn de effecten van het water op de vegetatie?

De natte delen blijven achter in begroeiing:

- Variatie in hoogte van de begroeiing (geeft micro-reliëf)
- Variatie in soorten begroeiing (bijv. Duizendknoop, Schijfkamille, Goudknopje; een grotere diversiteit in planten leidt tot grotere diversiteit in insecten)
- Variatie in bodemvochtigheid

Foto: 22 juli 2023

Foto: 24 juni 2023

Wat vinden wij?

We streven naar een zo'n groot mogelijke biodiversiteit:

- Grote variatie in grassen en kruiden
- Gezonde bodem met veel bodemdiertjes, wurmen, micro-organismen (voor gezonde plantengroei)
- Veel verschillende soorten insecten (voedsel voor vogels)
- Geen uitdrogende, harde bodem in het broedseizoen, dus een voldoende hoge grondwaterstand
- Hoge waterstand in de winter en een wat lagere waterstand in het voorjaar is gunstig (biodiversiteit!)

Boer Harry Kok:

- Het weiland moet voedsel bieden en goed begaanbaar zijn voor het vee.
- Met name tijdens de hooibouw moeten trekkers en machines het land op kunnen.
- Heeft contract voor agrarisch natuurbeheer
- Splitsing in hooiland en beweid gebied

Waterstand beter regelen?

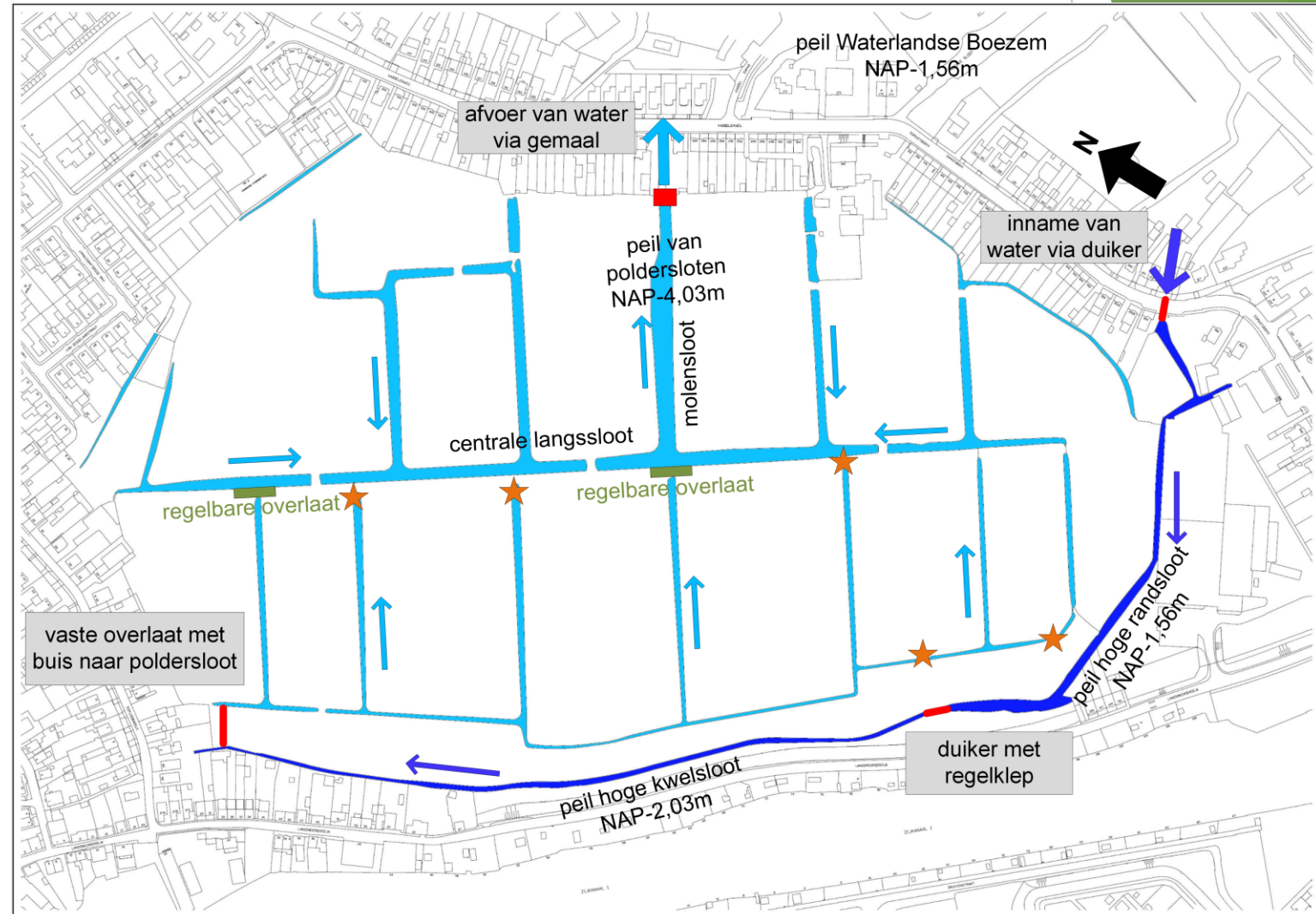
Alleen in hooiland

Niet uitgaan van verstopte buizen (voor een hogere slootwaterstand in de winter)

Actief regelen met behulp van regelbare overlaat

Wel de nodige haken en ogen i.v.m. peilbesluit hoogheemraadschap

Nog een keer uitzoeken?

Vogels in de broedperiode

In 2023 hebben 13 soorten in de polder gebroed:

- Grauwe Gans
- Nijlgans
- Bergeend
- Krakeend
- Wilde Eend
- Waterhoen
- Meerkoet
- Visdief
- Witte Kwikstaart
- Scholekster
- Kievit
- Grutto
- Tureluur

Grauwe Gans

Foto: 25 april 2023

60 - 70 broedparen, meer dan 300 vliegvlugge jongen
Beschermen hun jongen goed; vormen crèches; weinig kuikenverlies

Foto: 2 mei 2023

Nijlgans

Foto: 22 juli 2023

4 broedparen; 3 paren met in totaal 14 kuikens; weinig kuikenverlies
Broeden in tuinen; blijven op afstand van elkaar

Bergeend

Foto: 3 juni 2023

12 - 15 adulte vogels; niet alle paren broeden, beginnen laat;
3 paren met in totaal 19 kuikens; soms in een crèche; wel verliezen

Wilde Eend en Krakeend

Foto: 6 mei 2023

Foto: 8 mei 2023

Wilde Eend: groot aantal broedgevallen (ca. 20); veel kuikens maar grote verliezen; 2e nest

Krakeend: in winter groot aantal (> 300); 5 broedparen met zeker 18 kuikens; minder verliezen dan Wilde Eend; broedt later in het seizoen

Meerkoet en Waterhoen

Foto's: 18 juni 2023

Meerkoet broedt vroeg; groot aantal broedgevallen 15 - 20; grote verliezen; 2^e nest
Waterhoen ook een vroege broeder; broedgevallen 4 - 8; grote verliezen; 2^e nest

Visdief en Witte Kwikstaart

Foto: Piet Munsterman

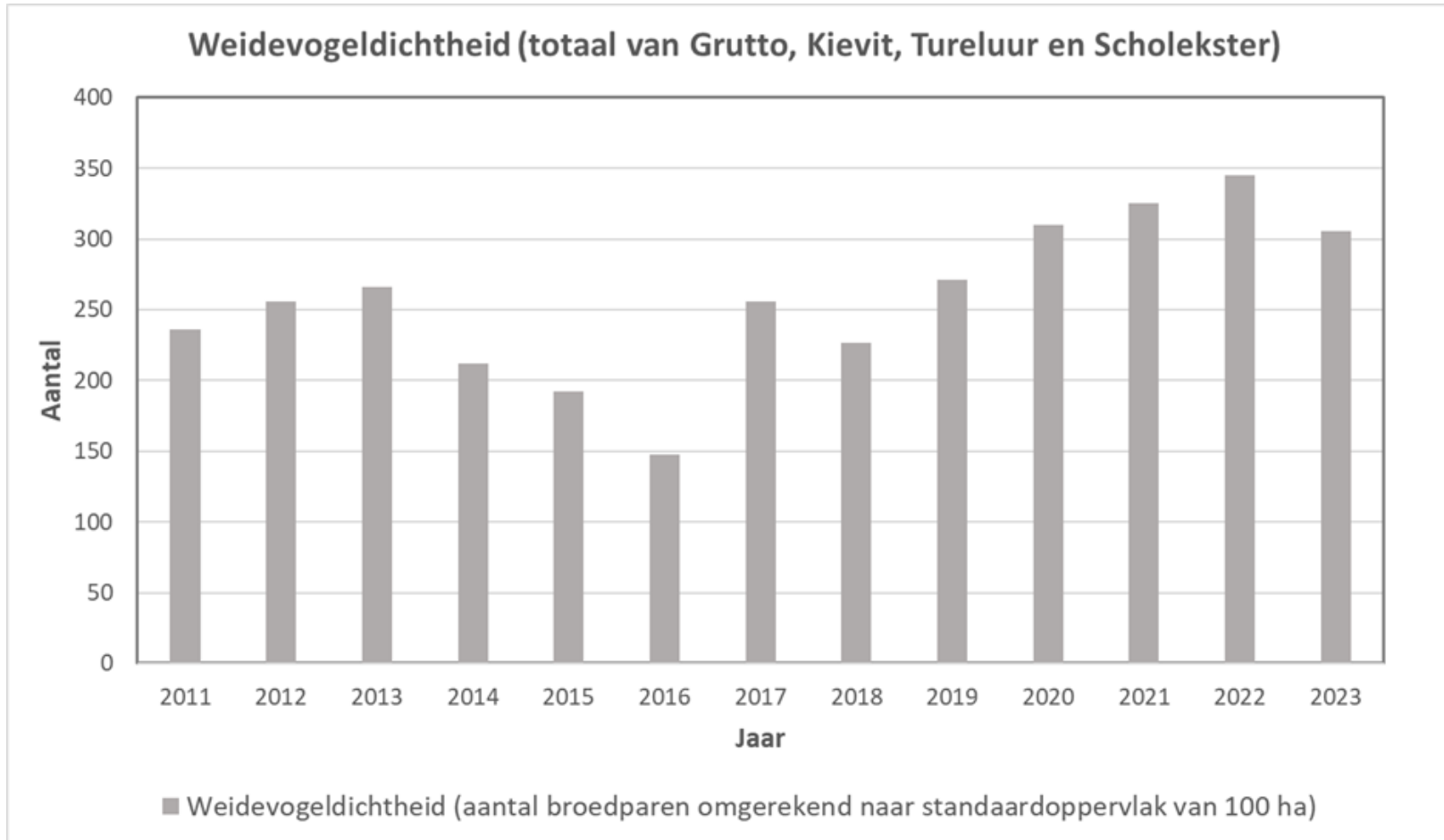
Foto: Edwin Bax

Visdief heeft in 2023 voor het eerst in de polder gebroed; geen succes

Witte Kwikstaart; in 2023 twee broedparen met jongen; broeden onder dakpannen of in slootkant

Weidevogels in detail: Grutto, Kievit, Tureluur, Scholekster

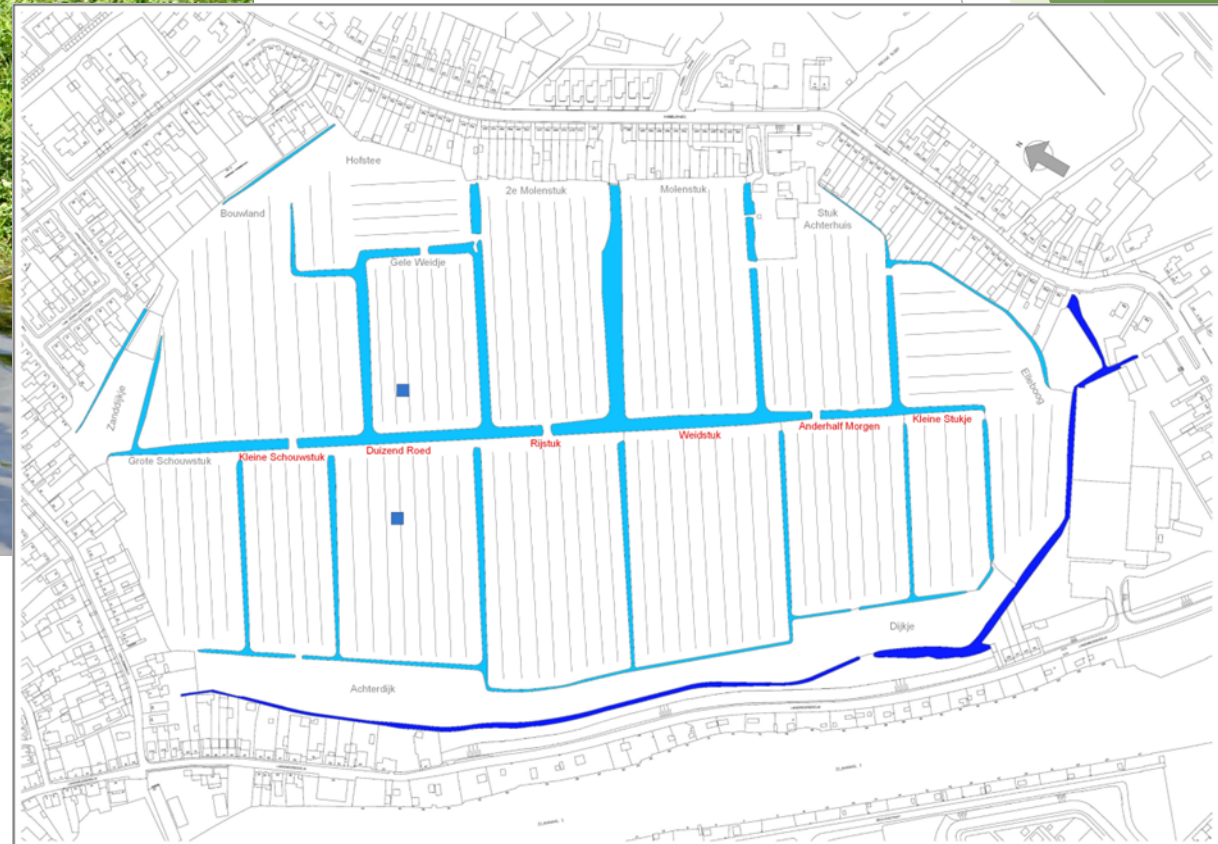
Grutto

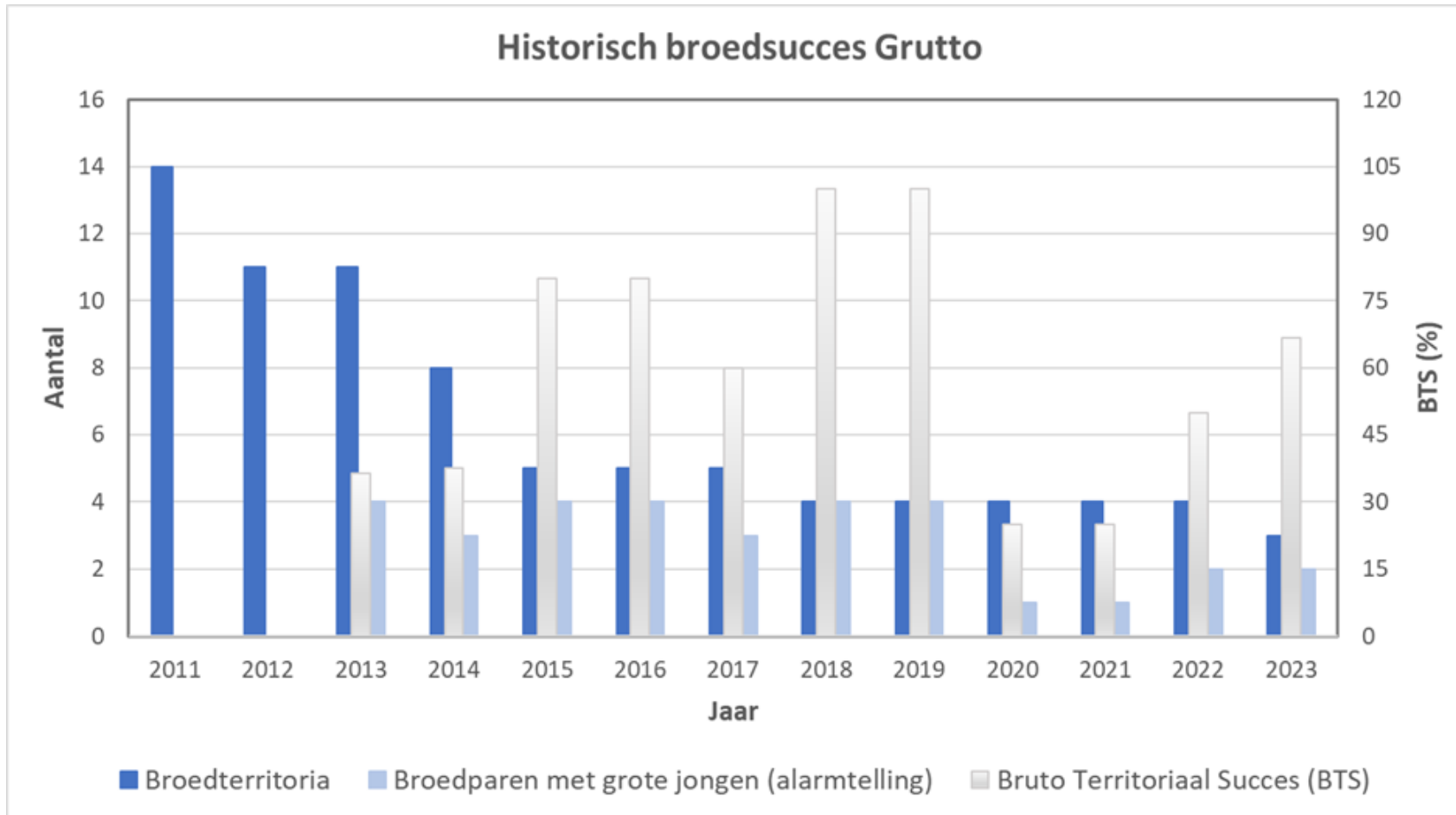
Foto: 26 april 2023

2 broedparen, 1 weet-niet paar
Beide broedparen 1 vliegvlug jong

Broedlocaties 2023

Grutto in historisch perspectief

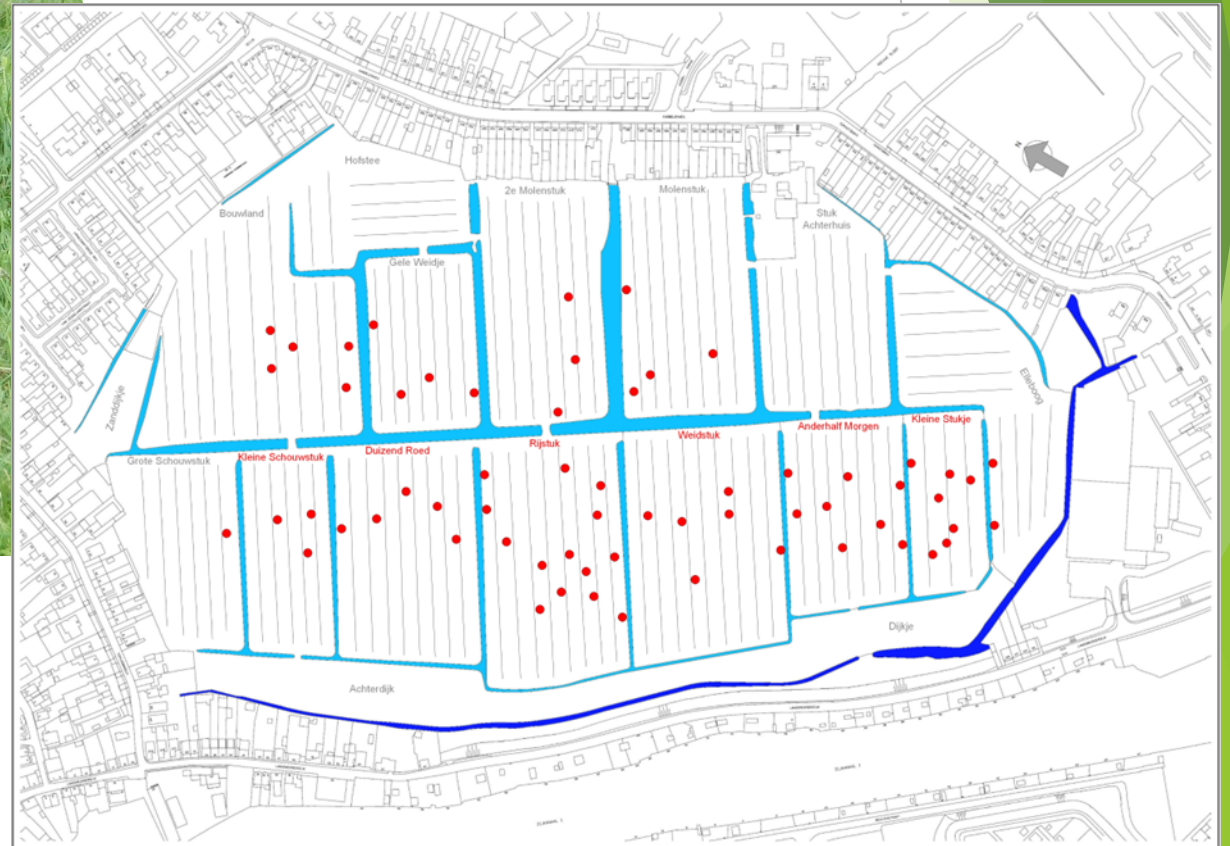
Kievit

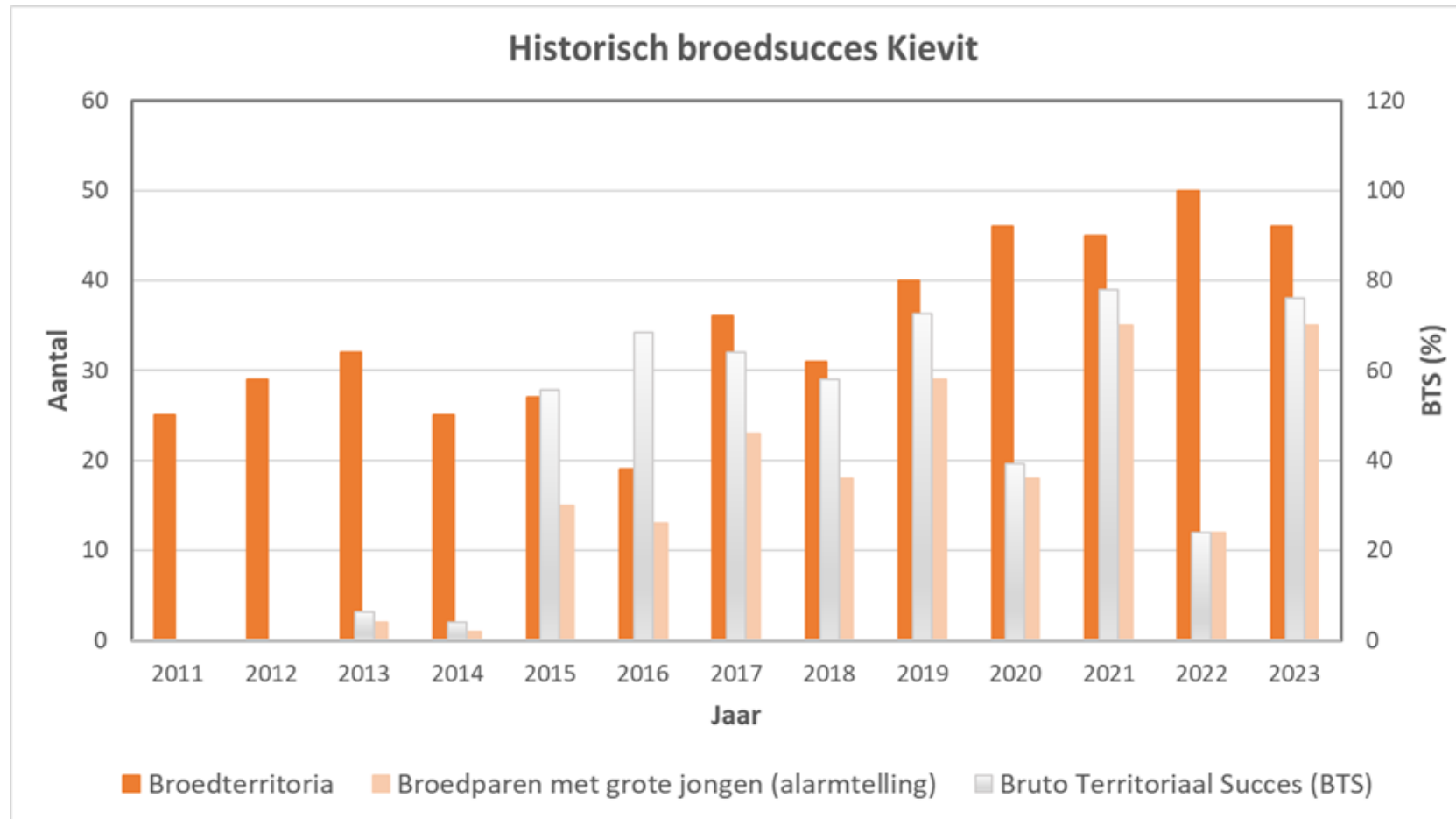
Foto: 22 mei 2023

46 broedparen; 35 paren met minstens 1 vliegvlug jong

Broedlocaties 2023

Kievit in historisch perspectief

Tureluur

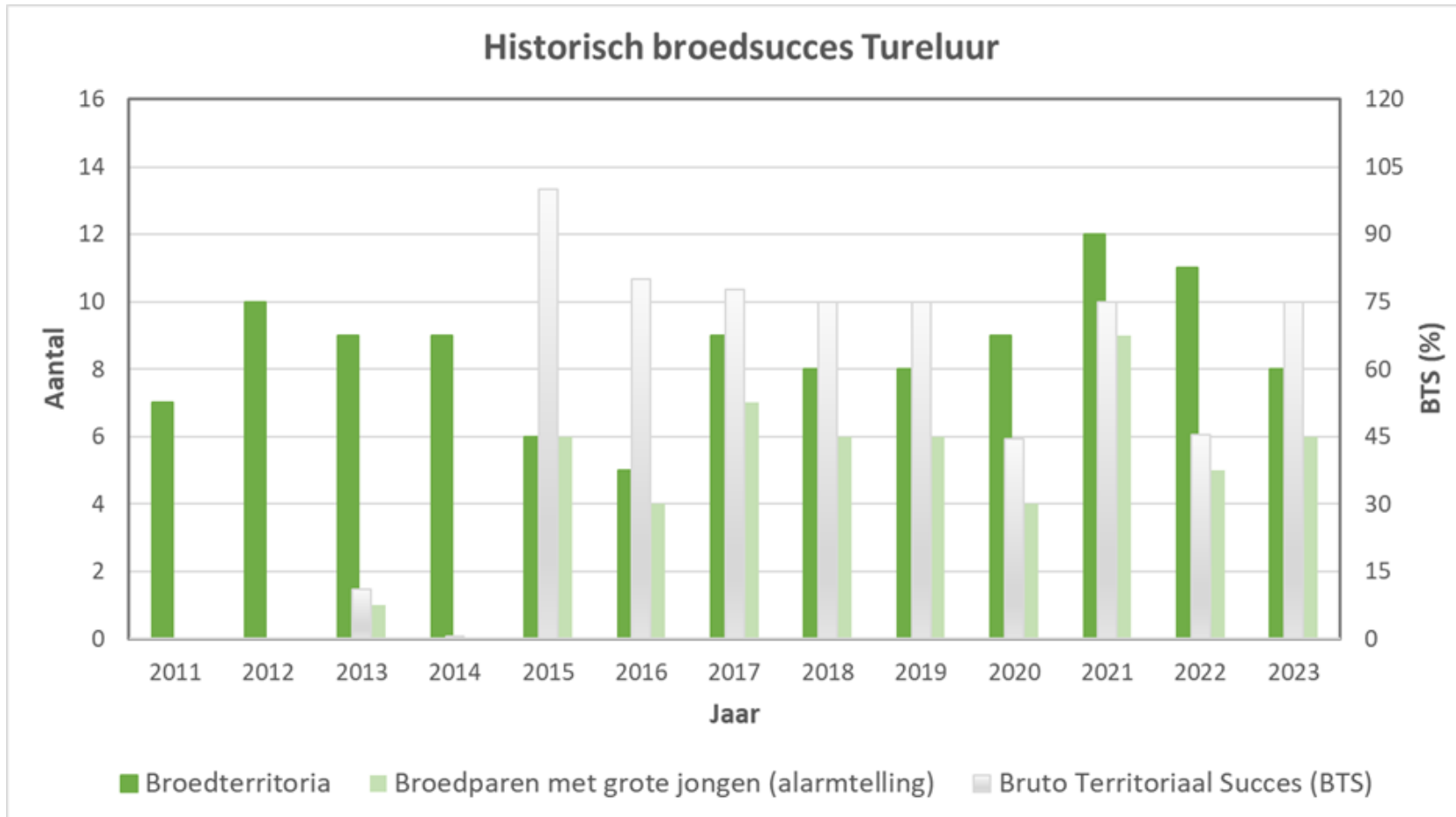
Foto: 28 april 2023

Foto: 4 mei 2023

8 broedparen; 6 paren met minstens 1 vliegvlug jong; geen duidelijk beeld van nestlocaties

Tureluur in historisch perspectief

Scholekster

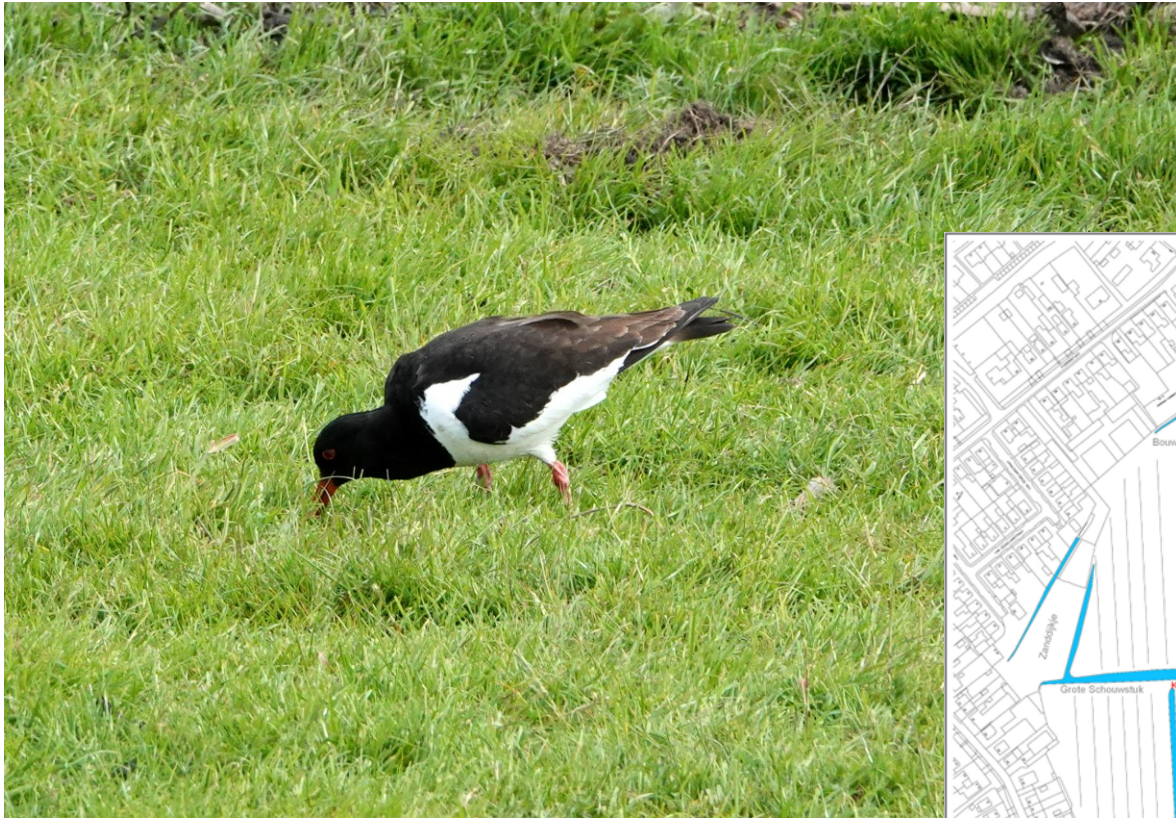
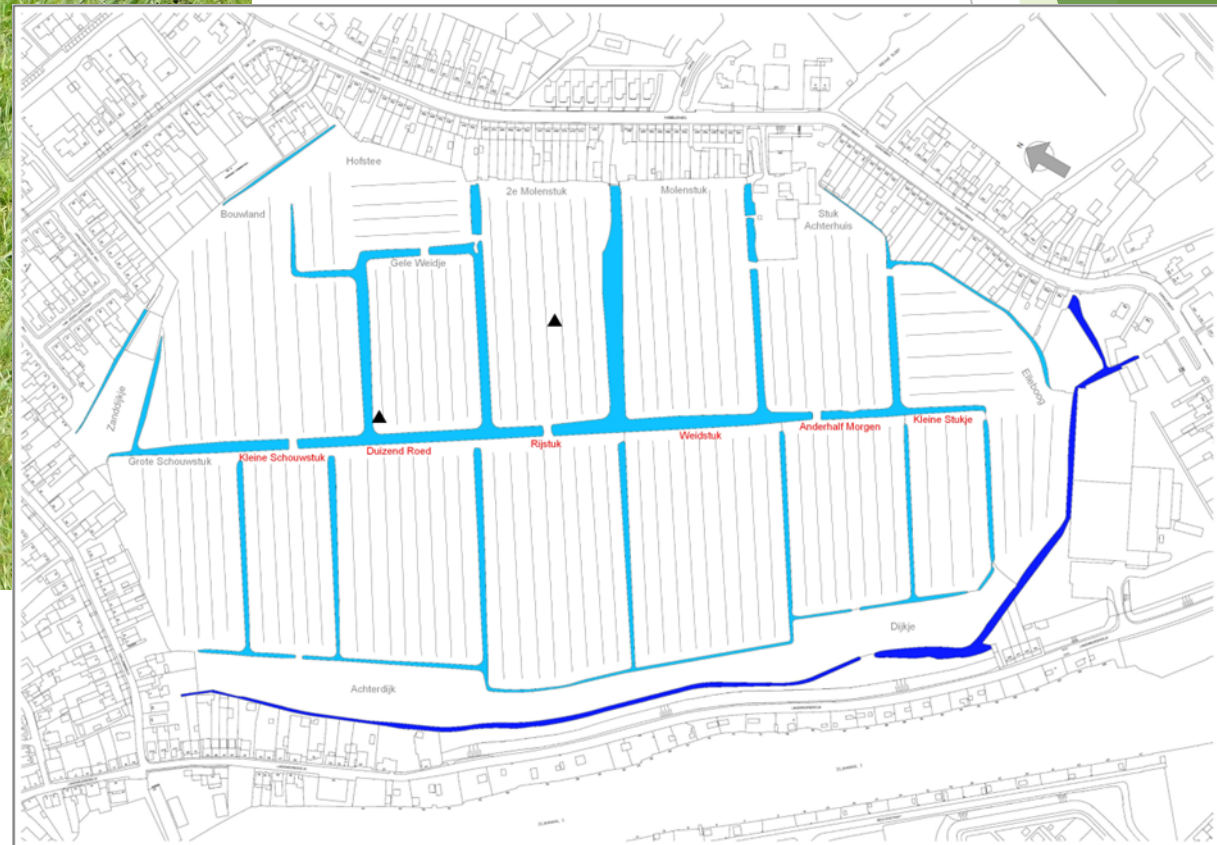

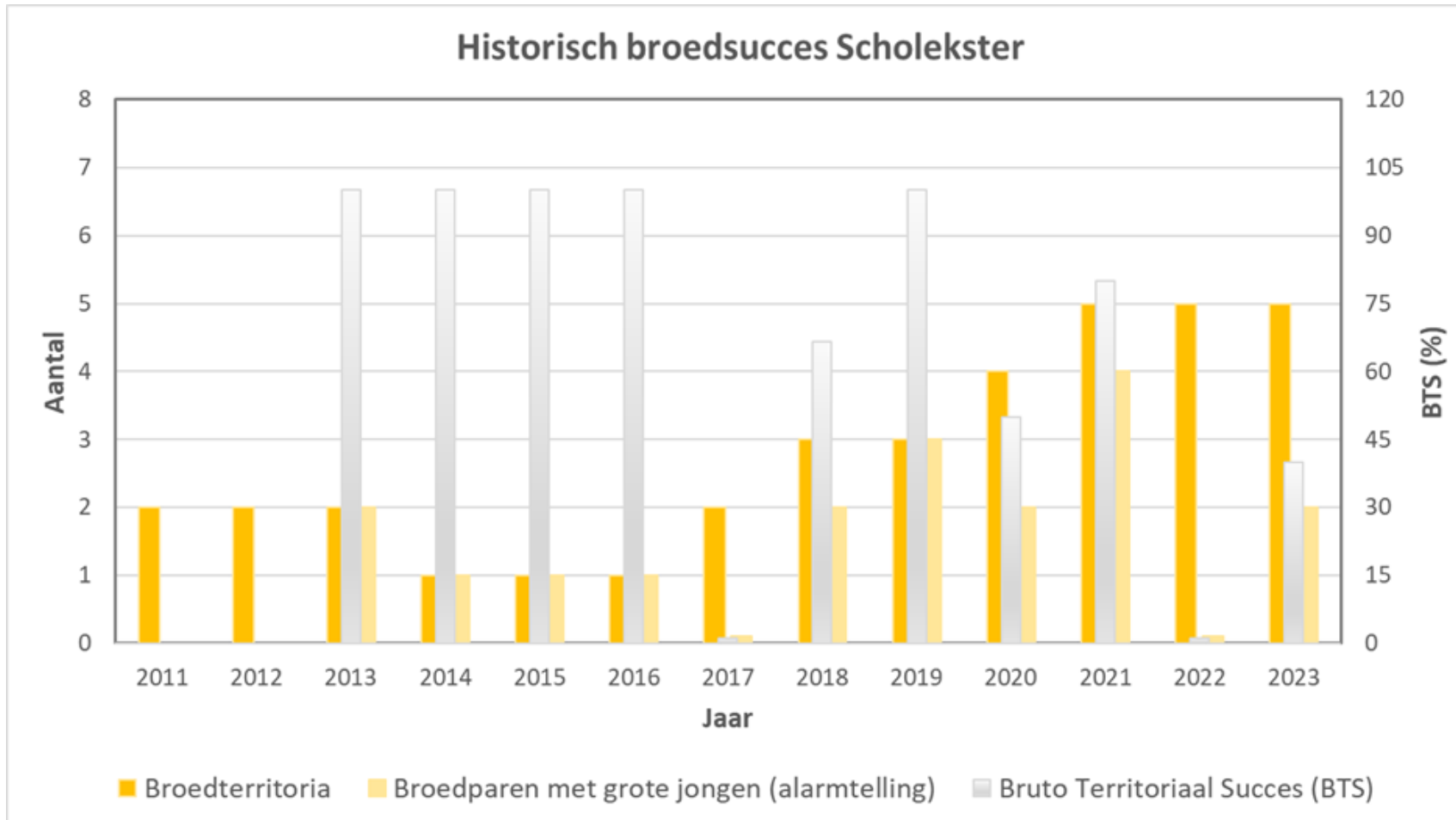
Foto: 23 mei 2023

5 broedparen; 2 paren hebben serieus
gebroed; elk paar 2 vliegvlugge jongen

Broedlocaties 2023

Scholekster in historisch perspectief

Plannen dit jaar

Subsidie gekregen van het 'Betrekken bij Groen-Fonds 2024' van Landschap N-Holland

Aanschaf:

- Bewegingscamera met toebehoren
- Vleermuisdetector
- Diverse voorlichtings- en promotiematerialen

Doen:

- Wekelijkse vogelinventarisaties
- Vogelkijkmiddag voor kinderen en ouderen
- Planteninventarisatie
- Slotje vissen voor kinderen

